

Rok księżnej Izabeli Czartoryskiej

Oficjalnie rozpoczynamy obchody puławskiego Roku Księżnej Izabeli Czartoryskiej! W 2025 roku mija 280. rocznica urodzin najważniejszej Puławianki!

Księżna Izabela z Flemingów Czartoryska należy do grona kobiet, których dokonania zapisały się na kartach historii dziejów naszej Ojczyzny. To właśnie dzięki niej powstała w Puławach Świątynia Sybilli - pierwsze na ziemiach polskich muzeum pamiątek narodowych, które od 1801 r. pełniło funkcje kolekcjonerskie, edukacyjne i historyczne, upamiętniało chlubną przeszłość narodu polskiego.

księżna Izabela Czartoryska

Świątynia Sybilli

Dom Gotycki

W drugim budynku muzealnym – Domu Gotyckim księżna umieściła wysokiej klasy dzieła sztuki malarskiej i rzemiosła artystycznego, m.in. *Damę z gronostajem* Leonarda Da Vinci, *Portret młodzieńca* Rafaela Santi, *Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem* Rembrandta van Rijn. Nowatorskie i wyprzedzające epokę podejście do upamiętnienia Ojczyzny może stanowić podstawę do nadania księżnej Izabeli miana matki polskiego muzealnictwa.

Czartoryska jest także twórczynią i propagatorką ogrodów romantycznych w stylu angielskim oraz autorką dzieła o sztuce ogrodowej „Myśli różne o sposobie zakładania ogrodów” /1805/
<http://polona.pl/preview/e5b6c946-6573-444d-a361-bd44cc15f58e>

Jako jedna z pierwszych kobiet postanowiła edukować warstwy chłopskie tworząc wiejskie szkoły. Zwieńczeniem jej działalności edukacyjnej była książka – „Pielgrzym w Dobromilu czyli nauki wiejskie” <http://polona.pl/preview/27decf7f-f33b-406f-92b5-c1caf493fd24>

W Puławach, wspólnie z małżonkiem Adamem Kazimierzem Czartoryskim roztaczała mecenat nad jednymi z najwybitniejszych uczonych ówczesnej epoki: literatami, artystami, muzykami, politykami, którzy w dorosłym życiu piastowali jedne z ważniejszych funkcji w kraju.

Muzeum Czartoryskich w Puławach z tej okazji planuje szereg wydarzeń m.in. konferencje naukowe, wystawy czasowe, liczne działania edukacyjne i kulturalne, na które już serdecznie zapraszamy!

Podczas XII sesji Rady Miasta Puławy 26 lutego podjęto uchwałę ustanawiającą rok 2025 rokiem księżnej Izabeli Czartoryskiej w Mieście Puławy. Uroczyste obchody Roku księżnej Izabeli będą okazją do refleksji nad wartościami, które księżnej przyświecały: troska o dziedzictwo kulturowe i

przyrodnicze, miłość do Ojczyzny i pomoc słabszym. To dzięki jej pasji i zaangażowaniu powstały miejsca, które do dziś kształtują świadomość narodową i wspierają rozwój kultury i nauki. Działalność księżnej Izabeli Czartoryskiej powinna stanowić inspirację dla nas wszystkich, a przede wszystkim dla dzieci i młodzieży, bo jest dowodem jak ważna jest pamięć i ochrona dziedzictwa narodowego dla przyszłych pokoleń.

Na grafikach:

Portret Izabeli z Flemmingów księżnej Czartoryskiej, Kazimierz Wojniakowski, zbiory Muzeum Narodowego w Krakowie

Świątynia Sybilli w Puławach, J.M. Chandelier, własność Muzeum Narodowe w Warszawie

Dom Gotycki, Józef Richter, zbiory Muzeum Narodowe w Warszawie